

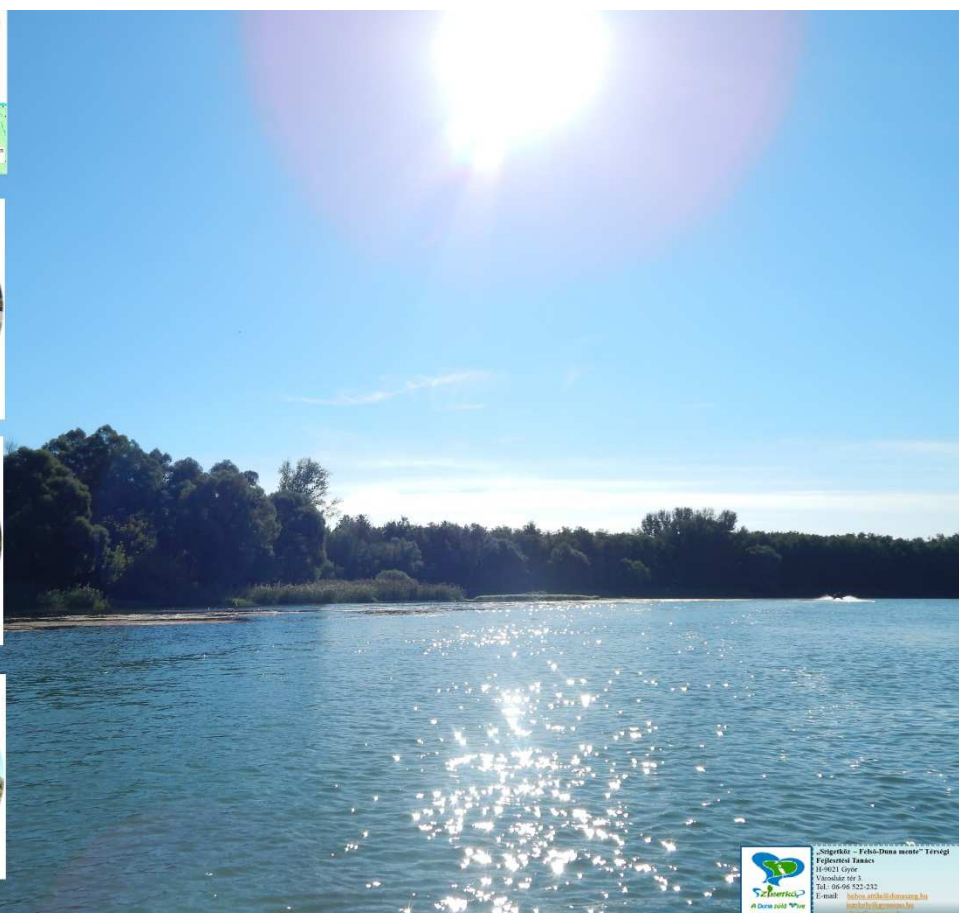
SZIGETKÖZ – FELSŐ-DUNA MENTE TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI TANÁCS

9021 Győr, Városház tér 3.
Telefon: (96) 522-232 akett@gymsmo.hu www.gymsmo.hu/szigetkoz

Tájékoztató

a Szigetköz – Felső-Duna mente Térségi Fejlesztési Tanácsról

Készült
a Mosonmagyaróvár Térségi Társulás
2016. február 15-i ülésére

Tisztelt Térségi Társulás!

A Duna és a Mosoni-Duna által határolt egykori vadvíz-ország a közelmúltig valóban a természet ajándéka volt. A térséget azonban immár évtizedek óta sújtja a – Csehszlovákiával közösen megkezdett, majd magyar oldalon 1989-ben leállított – torzóban maradt nagyberuházás (Bős-Nagymaros vízlépcsőrendszer) és különösen az 1992 októberében történt szlovák Duna-elterelés okozta mérhetetlen kár, valamint a mindmáig lezáratlan vízlépcsővita miatt bizonytalan jövőkép.

A térségi fejlesztési tanács története, megalakításának célja, működési területe

A Szigetköz összes települése és a csatlakozó Felső-Duna menti térség községei kezdeményezésére 2006 decemberében (az akkor hatályos területfejlesztési törvény adta lehetőséggel élve) a két társalapító testület

- a Győr-Moson-Sopron Megyei Területfejlesztési Tanács és
- a Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Tanács

létrehozta a győri székhelyű „Szigetköz – Felső-Duna mente” Térségi Fejlesztési Tanácsot. Az alakuló ülésen a területi szereplők (megyék, kistérségek, nyugat-dunántúli régió) delegáltjai mellett több minisztérium képviselőjét is sikerült a tagok között regisztrálni. A testület az induláskor 9 szavazati jogú taggal és 18 állandó meghívottal dolgozott.

A térségi fejlesztési tanácsnak a „fénykorában” 11 szavazó tagja volt, és a szaktárcák jellemzően térségbeli személyeket delegáltak a testületbe. A tanács munkáját kezdetben négy bizottság segítette, amelyekben összesen 51 személy (környezet- és természetvédelmi, idegenforgalmi, kistérségi, civil stb. szervezetek által delegált szakember, illetve önkormányzati vezető) tevékenykedett. A tanács emellett a világörökségi címre aspiráns Római Limes felső-dunai térséget érintő ügyeinek gondozására munkacsoportot hozott létre.

A 2012. január 1-jétől módosult területfejlesztési törvény alapján a megszűnt megyei területfejlesztési tanácsok jogutódjai a megyei önkormányzatok lettek.

A jogutód megyei önkormányzatok egyetértettek abban, hogy a „Szigetköz – Felső-Duna mente” Térségi Fejlesztési Tanácsra továbbra is szükség van. A térségi fejlesztési tanács alapító okiratának módosítása (a jogutódlással történő továbbműködtetés) tárgyában készült előterjesztéseket a Győr-Moson-Sopron Megyei Közgyűlés és a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés – mint társalapító-jogutód testületek – elfogadták.

A 6 tagúra csökkent tanács összetétele – *a 2014. októberi önkormányzati választásokat követően, a módosult területfejlesztési törvény szabályai alapján* – jelenleg a következő: a megyei közgyűlések elnökei (2 fő) és képviselői (2 fő), valamint Győr város és a mosonmagyaróvári térség delegáltjai (egy-egy személy).

A testület legfőbb célkitűzései:

- a Duna Rajka és Ács közötti szakasza, a Mosoni-Duna, illetve a Duna mellékág-rendszerének ökológiai rehabilitációja,
- a térséghez kapcsolódó rekreációs és turisztikai fejlesztések (beleértve a Duna menti kerékpárút és a vízi-túrázás feltételeinek kiépítése)
- az infrastrukturális és gazdaságfejlesztési elképzelések előkészítésében, koordinációjában, összehangolásában és megvalósításának támogatásában való közreműködés a térségi fejlesztési tanács működési területén.

A tanács tevékenysége leginkább információközvetítő és érdekképviselői munkaként jellemezhető. A tanács ez idáig évente átlagosan négy ülést tartott. Ezeken már számos kényes

témát napirendjére vett és megvitatott, több esetben kérdést, kezdeményezést vagy javaslatot fogalmazott meg és juttatott el az adott ügyben illetékes szervezethez. A tanács elnöke támogató nyilatkozatokkal, illetve a térségi fejlesztési tervekkel való összhang igazolásával (néhány esetben a stratégiai partner szerepének vállalásával) segítette a térségből pályázó önkormányzatokat és egyéb területfejlesztési szereplőket.

A tanács működési területe Győr-Moson-Sopron megye győri és mosonmagyaróvári térségének (járásának), valamint Komárom-Esztergom megye Komárom-bábolnai térségének (járásának) 34 településére terjed ki, ahol 997,46 km²-en összesen 215 ezer fő él.

A térségi fejlesztési tanács alapítása óta arra törekszik, hogy működési területének összes települését szolgálja.

A tanács munkaszervezete

Az ülések előkészítését, lebonyolítását és az elfogadott határozatok végrehajtását, illetve az egyes kezdeményezések további ügyintézését a munkaszervezet végzi. A munkaszervezeti feladatokat az elnök által megbízott személyek, a megyei önkormányzati hivatal köztisztviselői látják el. A tanács és a munkaszervezete a törvényben előírt kötelező feladatok, valamint az önként vállalt tevékenységek ellátása során a testületi munka keretében (amelynek anyagai a www.gymsmo.hu/szigetkoz honlapon tanulmányozhatók), valamint a hazai és nemzetközi fórumokon képviseli a működési terület érdekeit.

Néhány példa a térségi fejlesztési tanács által felkarolt, illetve gondozott témákra

1. az államhatárt képező Duna megoldásra váró problémái (vízmegosztás, aggasztó mértékű medersüllyedés, stb.), a szigetközi komplex problémacsomag megoldásának sürgetése
2. lobbizás a felső-dunai térség fejlesztését szolgáló kiemelt projektek megvalósulásáért (pl. a táj-rehabilitációt, az ökológiai célú vízpótlást, az árvízvédelmi biztonságot eredményező fejlesztések esetében)
3. a térség logója és szlogenje
4. a működési területen található Ács község várossá nyilvánítása
5. folyamatos kapcsolattartás a vidékfejlesztés szereplőivel
6. az egykori gazdasági vasutak megmaradt műtárgyainak helyzete (pl. a Mosoni-Duna amortizálódott hídjai)
7. Duna-projekt figyelemmel kísérése (tanácsülés települési jelzések megvitatására)
8. a határ-közeli, valamint a magyar-szlovák és magyar-osztrák államhatáron átnyúló közlekedés és turizmus (utak, hidak, kompok, kerékpárutak, vízi utak helyzete és fejlesztése)
9. a határon átnyúló együttműködés egyéb lehetséges területei
10. vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés, vízgazdálkodási társulatok
11. Duna Régió Stratégia
12. erdészeti ügyek
13. „Felső-Duna menti bűnmegelőzési és közbiztonsági program” című területfejlesztési projekt megvalósítása
14. bányaművelés helyzete és problémái
15. szűnyoggyérítés (kezdetben finanszírozás támogatása is, majd koordináció)
16. „A turizmus, mint a vidékfejlesztés motorja a Duna mentén” című vidékfejlesztési projekt megvalósítása
17. Római limes – Duna Kulturális Folyosó

18. nagytérégi közlekedés-fejlesztési ügyek
19. „Kis kikötők a turizmus és a vidékfejlesztés szolgálatában” című vidékfejlesztési projekt megvalósítása
20. „Duna Stratégia – Start” pályázat
21. Győr-Gönyű Országos Közforgalmi Kikötő
22. területrendezési és területfejlesztési dokumentumok (területfejlesztési programok)
23. együttműködések (pl. Széchenyi István Egyetem, Nyugat-magyarországi Egyetem, Edutus Főiskola, GyMS és KE megyei kereskedelmi és iparkamarák)
24. hajózás helyzete és fejlesztése a Dunán
25. a Duna mellékfolyói (Lajta, Rába, Rábca, Marcal, Cuha, Concó)

Néhány kiemelt témáról röviden

Győr-Gönyű Országos Közforgalmi Kikötő

A térségi fejlesztési tanács kezdeményezője volt annak az együttműködési megállapodásnak, amelynek keretében – a térség meghatározó területfejlesztési szereplőit közös fellépésével – már látványos eredményei vannak. Először egy nemzetközi befektetői konferenciát sikerült tető alá hozni. Ezután az események felgyorsultak és a lobbitevékenység egy német acélipari cég betelepülését, valamint a kikötői infrastruktúra bővítését (vasúthálózat és a partfal meghosszabbítását) eredményező fejlesztéshez vezetett. A Dunántúl legnagyobb trimodális (utas, vasutas, vízi utas) logisztikai központjában összességében 40 milliárd forint értékű projektsomag valósul meg.

Videkfejlesztési tanulmányutak

A tanács sikeresen lebonyolította a Magyar Vidéki Nemzeti Hálózat által támogatott „**A turizmus, mint a vidékfejlesztés motorja a Duna mentén**” című projektjét. A 2012. november 8-án tartott tanulmányút hazai, burgenlandi és alsó-ausztriai helyszíneket érintett (pl. a Petronell-Carnuntum Archeológiai Parkot). Résztevők: a tanács tagjai és a működési terület (azaz a magyar Felső-Duna menti térség) polgármesterei, valamint az előadásra felkérést kapott turisztikai és vidékfejlesztési szakemberek. A tanulmányút célja megvalósult: megtörtént az egymáshoz sok szállal kötődő, szomszédos magyar és osztrák Duna menti térségben működő jó gyakorlatok megismerése, a turisztikai-vidékfejlesztési tapasztalatok megosztása.

A tanács 2013. augusztus 27-én sikeresen lebonyolította „**A kikötők a vidékfejlesztés szolgálatában**” című projektet is, mely szintén a Magyar Vidéki Nemzeti Hálózat támogatásával valósult meg. A vidékfejlesztési témák köré szervezett programon a Felső- és Közép-Duna menti térségek polgármesterei és szakemberei tapasztalatcserét folytattak a jól bevált kikötő működtetői és vidékfejlesztési gyakorlatok megismerése érdekében.

A projektnap során a tanács delegációja megtekintette a csepeli kikötő egységeit, műszaki megoldásait és a különböző tevékenységeket (szállítmányozás, rakodás, beszállítók). A helyszíni bejárást követő programon a vidékfejlesztés kapott nagy hangsúlyt, ahol a két térség előadásai és helyi termékei kerültek napirendre. A ráckevei térséget nem csak az előadásokból, hanem azokat a helyszínek bejárásával is megismerhették a szigetköziek, akik megtekintették a vendéglátó településcsoport termékeit és turisztikai kínálatát (kikötők, kempingek, kölcsönzők, horgászat, strand). A kölcsönösen bemutatott eredményekből és kudarcokból építkezve, valamint a jó példákat átvéve és azokat saját térségben megvalósítva fejlődhet mindkét Duna menti vidék. A térségközi kooperációt szolgáló projekt a résztvevők reményei szerint csupán első lépése volt a Duna menti térségek kibontakozó kapcsolatának.

A tanács néhány aktuális feladata

- A 2014-2020-as időszak területi, ágazati és határon átnyúló támogatási programjai felhívásainak figyelemmel kísérése (a tanács számára releváns pályázat esetén a téma testület elé terjesztése; a térségi jelentőségű témákban az érintett település/ek/sikeres pályázata érdekében koordinációs/közvetítő/lobbi munka).
- A testület és munkaszervezete az előkészítő munka keretében számos térségi jelentőségű fejlesztést megalapozó projektgenerálásban vett, illetve vesz részt, például:
 - a szigetközi Dunakiliti és a csallóközi Doborgaz községek között megvalósítandó gyalogos-kerékpáros híd a határfolyón;
 - vízi turizmus fejlesztése a csallóközi Kis-Dunán, a határfolyó Nagy-Dunán és a szigetközi Mosoni-Dunán;
 - a „SacraVelo” magyar-szlovák kerékpáros zárandokutak projektje (ez utóbbi a hazai oldalon túlnyúlik a Tanács működési területén).
- A 2015 nyarán zárult rehabilitációs munkák eredményeként megváltozott vízpartok optimális használatát bemutató, a területen való mozgás szabályait rögzítő „HullámTÉRkép” kidolgozásának koordinálása;
- Natúrpark létrehozása a Szigetközben (információszerzés, térségi szempontok összegyűjtése és képviselete).

Tisztelt Térségi Társulás!

Babos Attila elnök úr megbízásából köszönetünket fejezzük ki, hogy a Mosonmagyaróvári Térség (illetve járás) mindazon települései, amelyek a Térségi Fejlesztési Tanács működési területéhez tartoznak, a korábbi évekhez hasonlóan 2015-ben is biztosították a lakosságárányos fejkvótát (tagdíjhányadot), hozzájárulva ezzel

- a „Szigetköz – Felső-Duna mente” Térségi Fejlesztési Tanács működéséhez,
- a jogszabályokban és az SzMSz-ben rögzített kötelező feladatok ellátásához,
- továbbá a térségi és települési érdekek hazai és nemzetközi fórumokon és testületekben történt határozott (és több esetben eredményes) képviseletéhez.

Megismételve a Tanács elnökének január elején küldött körlevelében foglaltakat, kérjük, hogy a települési önkormányzatok a Tanács 2016. évi munkatervének összeállításához az esetleges javaslatait

- a tanácsüléseken tárgyalni ajánlott téma megjelölését és előadójának nevesítését,
- továbbá olyan térségi jelentőségű ügyek felvázolását, amelybe (illetve amelynek megoldásába) indokoltnak látja a Tanács bevonását

január végéig szíveskedjenek elküldeni a munkaszervezet részére.

Győr, 2016. február 1.

A tájékoztatót

a „Szigetköz – Felső-Duna mente” Térségi Fejlesztési Tanács
munkaszervezete közreműködésével összeállította:

Majthényi Tamás
elnökhelyettes